

Aan Minister Infrastructuur en Waterstaat

nota

Beslisnota Minister bij brief aan Tweede Kamer over UPV
medicijnen en cosmetica

TER BESLISSING

Datum

9 oktober 2024

Onze referentie

IENW/BSK-2024/278881

Opgesteld door

DG Water en Bodem
Dir. Waterkwaliteit en Grote
Wateren
Stoffen en Waterketen

Beslistermijn

16-10-2024

Bijlage(n)

3

Aanleiding

Op 25 september 2024 heeft de Tweede Kamer om een reactie gevraagd op de 'brandbrief' van een viertal brancheverenigingen die de belangen van producenten van geneesmiddelen en cosmetica vertegenwoordigen (stukken 03 en 04). In hun brief roepen zij u op om tegen de herziening van de Europese richtlijn Stedelijk Afvalwater te stemmen op de aanstaande Milieuraad van 14 oktober 2024. Dit berust op hun zorgen over de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid (verder UPV) voor medicijnen en cosmetica die is opgenomen in de Richtlijn. De wijzigingen in de Richtlijn zijn een belangrijke stap om de waterkwaliteit in Nederland en Europa te verbeteren.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd om de bijgevoegde brief aan de Tweede Kamer te versturen (stuk 02).

Kernpunten

- De Richtlijn stedelijk afvalwater staat niet geagendeerd op de Milieuraad van 14 oktober aanstaande. Deze richtlijn is namelijk al door de gehele EU-procedure heen, en is op 8 oktober jl. ook bekrachtigd door het Europese Parlement. De richtlijn wordt als hamerstuk naar een eerstvolgende (willekeurige) Raad doorgeleid. Inhoudelijk wordt de richtlijn niet meer behandeld.
- Belangrijk is dat een tegenstem van Nederland in deze fase van de richtlijn onwenselijk is, en grote consequenties zal hebben voor de betrouwbaarheid en positie van Nederland als onderhandelingspartner in Europees verband. De gevolgen daarvan zullen zich uitstrekken tot andere dossiers waar het huidige kabinet ambities op heeft. Daarnaast is er geen blokkerende minderheid zodat een tegenstem geen effect zal hebben.
- De producenten stellen onder meer dat de UPV-regeling onuitvoerbaar is en zal leiden tot hogere kosten voor het produceren van medicijnen en cosmetica. Volgens hen zal dit leiden tot een toename van de al aanwezige medicijntekorten.
- IenW en VWS herkennen en erkennen de zorgen van de producenten^{1, 2}. In de reactiebrief zegt u toe dat u de uitwerking van de UPV samen met uw collega's

¹ Tweede Kamer, 2022-2023, Kamerstuk 22 112, nr. 3570

² Tweede Kamer, 2022-2023, Kamerstuk 21 501-08, nr. 894

van VWS, die onder andere over de beprijzingswetgeving van geneesmiddelen gaan, zult oppakken om ongewenste gevolgen zoveel mogelijk te beperken. Dit is overeenkomstig de lijn die u heeft uitgesproken in het Commissiedebat Water van 24 september jl.

- Bij de implementatie zullen de producenten (en de waterschappen) worden betrokken en wordt Europese afstemming gezocht om de verschillen bij de implementatie tussen de Europese lidstaten zo klein mogelijk te maken.
- Ambtelijk zal ook contact met de opstellers van de brief worden gezocht.

Krachtenveld

- Op grond van de herziene richtlijn Stedelijk Afvalwater moeten de producenten van geneesmiddelen en cosmetica gaan betalen voor een extra (vierde) zuiveringsstap bij veel rioolwaterzuiveringsinstallaties waarmee microverontreinigingen (zoals medicijn- en cosmeticaresten) uit het rioolwater worden gehaald.
- De geneesmiddelenprijzen in Nederland moeten voldoen aan de regelgeving over beprijzingen. Deze regelgeving staat nu niet toe dat de kosten doorberekend worden. Zonder aanpassing van de beprijzingswetgeving is het risico aanwezig dat geneesmiddelenproducenten niet bereid of in staat zijn om zelf de kosten van de UPV te betalen en daarom stoppen met het op de markt brengen van geneesmiddelen in Nederland.
- Producenten van cosmetica kunnen de kosten van de UPV wel doorberekenen in de consumentenprijzen van cosmetica omdat zij niet onder de beprijzingswetgeving vallen. Maar zij wijzen op het risico dat bepaalde cosmetica te duur worden waardoor bepaalde essentiële cosmetica (zoals tandpasta, zonnebrandcrème of zeep) niet meer te betalen zouden zijn voor een groep consumenten die met armoede te maken heeft.
- De waterschappen zijn eigenaar van de RWZI's. De eerste ramingen van de jaarlijkse kosten van deze vierde trap komen uit op (minimaal) 400 miljoen euro per jaar.
- Tweede Kamer heeft op 9 maart 2023², tegen advies van het kabinet in vanwege de zorgen over de mogelijke impact op beschikbaarheid en betaalbaarheid van medicijnen, een motie aangenomen waarin wordt opgeroepen om een Nederlandse UPV voor medicijnen in te richten zodat de verantwoordelijkheid voor de zuiveringskosten worden verschoven van de burger naar de medicijnproducenten. Mede vanwege deze wens van de Tweede Kamer heeft Nederland positief gereageerd op het voorstel om een Europese UPV in te voeren bij deze richtlijn.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
02	Brief Tweede Kamer reactie op verzoek brandbrief UPV	Dit betreft uw beantwoording van het commissieverzoek.
03	Verzoek Kamer om reactie op brandbrief van producenten	Dit betreft het commissieverzoek.

Datum

9 oktober 2024

Onze referentie

IENW/BSK-2024/278881

Opgesteld door

DG Water en Bodem
Dir. Waterkwaliteit en Grote Wateren
Stoffen en Waterketen

Aan

de minister van IenW en de staatssecretaris van IenW

Bijlage(n)

3

04	Brandbrief UPV van VIG namens meerdere organisaties aan minister van IenW	Dit betreft de brandbrief van de producenten.

Datum

9 oktober 2024

Onze referentie

IENW/BSK-2024/278881

Opgesteld door

DG Water en Bodem
Dir. Waterkwaliteit en Grote
Wateren
Stoffen en Waterketen

Aan

de minister van IenW en de
staatssecretaris van IenW

Bijlage(n)

3